

Olje- og Energidepartementet
v/ Norges Vassdrags- og Energidirektorat
Seksjon for energikonsesjon
Pb 5091 Majorstua
0301 OSLO

Bergen, 17. juli 2007

Ansvarlig advokat:
Halfdan Mellbye

Deres ref. 200704362-10/aro

**AVSLAG PÅ KONSESJON TIL GASSKRAFTVERK MED CO₂-FANGST I
HAMMERFEST – KLAGE/SUPPLEMENT TIL KLAGE FRA
HAMMERFEST ENERGI**

1. Innledning

1.1 Formelle forhold - klagerett

Vi representerer Sargas AS som er teknologiutvikler og leverandør til det planlagte gasskraftverket.

Vi viser til NVEs avslag på søknad om konsesjon av 26. juni 2007. Vi viser også til Hammerfest Energis klage av 13. juli 2007.

Sargas har en helt sentral rolle i utviklingen av prosjektet i Hammerfest. Avslag er videre faglig begrunnet på en måte som stiller grunnleggende spørsmål ved den teknologi Sargas har utviklet. Av disse to grunner mener vi at Sargas har selvstendig klagerett i denne saken. Vi viser til Forvaltningslovens § 28 første ledd. Sargas vil etter denne bestemmelsen ha rettslig klageinteresse, selv om selskapet i utgangspunktet ikke var part i saken (jfr. Fvl. § 2 første ledd e).

Vi ber derfor om at Sargas fra nå av behandles som en selvstendig part i klagesaken. Vi ber om en bekreftelse fra NVE om at dette vil skje.

Uansett klagerett vil dette brevet også være et supplement til den klage som allerede er sendt fra Hammerfest Energi. Det er avklart med Hammerfest Energi at dette brevet med vedlegg kan sendes inn som støtte og tilleggsinformasjon i forhold til deres klage. Det at Sargas ønsker å fremstå som en selvstendig klager er ikke uttrykk for at det er noen uenighet mellom Hammerfest Energi og Sargas. Det er kun uttrykk for den betydning saken har for Sargas.

DLA Piper Norway

DLA Piper Norway is part of DLA Piper, a global legal services organisation, the members of which are separate and distinct legal entities. For further information please refer to www.dlapiper.com

A list of offices can be found at www.dlapiper.com

1.2 Hovedinnhold

Etter Sargas oppfatning mangler NVEs vedtak grunnleggende forståelse både av de faktiske forhold rundt gasskraftverket og av NVEs oppgaver som konsesjonsmyndighet etter energiloven ved søknader om oppstart av gasskraftverk med CO₂-håndtering.

Energilovens bestemmelser sammenholdt med Stortingets politiske signaler om slike gasskraftverk viser at det sentrale tema ved vurderingen av denne typen prosjekter skal være prosjektets potensiale som teknologiutviklingsprosjekt – det vil si at NVE ved sin vurdering plikter å ta hensyn til muligheten for å ta i bruk den aktuelle teknologien for å løse de store problemene med CO₂-håndtering som Norge og det internasjonale samfunn står overfor. Dette har NVE overhodet ikke vurdert, til tross for at Sargas har dokumentert at deres teknologiske løsninger kan gjennomføres i dag og har et langt større potensiale enn teknologi basert på aminrensing, som NVE sammenlikner med.

Det er videre et vesentlig poeng at NVE har oversett de sentrale argumentene for at gasskraftverket skal plasseres på den aktuelle lokaliteten. Lokaliteten er nærmest unik i Europa i og med at det både er etablert rørledninger for tilførsel av gass og eksportmulighet gjennom etablerte rørledninger for å pumpe CO₂ tilbake til gassfeltet. Realiteten er derfor at NVE har avslått en mulighet til å få bygget et operativt gasskraftverk med CO₂-håndtering meget raskt. NVEs vedtak er uakseptabelt både fordi man avslår et prosjekt med stort teknologisk utviklingspotensiale, og fordi man avslår et prosjekt som kan realiseres og bidra til betydelig reduksjon av CO₂-utslipp innen svært kort tid.

Prosjektet fremstår bare av denne grunn som langt bedre enn det planlagte gasskraftverket med aminrensing på Mongstad. Dette prosjektet er som kjent først planlagt gjennomført etter betydelig og usikker teknologiutvikling frem til 2014.

Hovedbegrunnelsen for at NVE avslår konsesjonssøknaden er at anlegget til Hammerfest Energi – etter NVEs oppfatning - vil ha en lavere virkningsgrad enn anlegget med aminrensing som det sammenlignes med. Sammenlikningen er for det første ikke relevant som hovedkriterium for en vurdering av anlegget. I tillegg er det faktisk feil at virkningsgraden for dette anlegget er lavere enn det man sammenlikner med.

Den faglige vurdering av dette er foretatt av Sargas. Vi viser til vedlagte utredning fra Dr. Tor Christensen. En tidligere versjon av denne utredningen er også vedlagt klagen fra Hammerfest Energi. Vi ber om at den versjonen som her er vedlagt følger saken.

NVE har i sitt vedtak også vist til høye produksjonskostnader. Dette oppfatter vi imidlertid er et argument av mindre betydning i og med at det vil være felles for alle gasskraftverk med CO₂-fangst og følgelig uttrykk for at dette er en teknologi som ikke er fullt utviklet. Det avgjørende er derfor NVEs oppfatning om at dette anlegget vil ha en lavere virkningsgrad enn det alternativet de sammenlikner med.

Vi viser også til at Statens Forurensningstilsyn har anbefalt at kraftverket bygges ut med CO₂-håndtering i samsvar med søknaden fra Hammerfest Energi. Dette er gjort 26. juni 2007 og med henvisning til avslaget fra NVE. Vi oppfatter dette som en ytterligere bekreftelse på at NVE tar feil i sine vurderinger av denne saken.

Juridisk sett kan vi konkludere med at vedtaket er ugyldig av to grunner.

For det første er vedtaket ugyldig etter den forvaltningsrettslige myndighetsmisbrukslæren. Skjønnsutøvelsen fremstår som sterkt urimelig. Hovedsakelig skyldes dette at man ikke har vurdert det som etter en rettslig vurdering åpenbart må være hovedtemaet for denne konsesjonsvurderingen – det teknologiutviklingsmessige potensialet i prosjektet. I tillegg skyldes det at man har lagt hovedvekt på elektrisk virkningsgrad, som åpenbart er et langt mindre vesentlig vurderingstema. Dette temaet er i tillegg vurdert feil.

For det andre bygger vedtaket på et feilaktig faktisk grunnlag som har vært styrende for resultatet av skjønnsutøvelsen.

I tillegg er det i klagen fra Hammerfest Energi redegjort for at NVE i denne saken foretar usaklig forskjellsbehandling.

Det er derfor nødvendig med en revurdering av saken fra NVEs side. Vi kan ikke se at en slik revurdering kan få annet lovlig resultat enn at søknaden om konsesjon innvilges.

2. Juridiske forhold

2.1 Formelle mangler ved avslagsbrevet

Konsesjonsnektelsen fra NVE fremstår som et kraftig inngrep i forhold til Hammerfest Energi og våre klienter. Det er på den bakgrunn oppsiktsvekkende at selve avslagsbrevet er så mangelfullt at det fremstår som et hastverksprodukt.

Vi viser her til siste avsnitt der det henvises til energilovens kap. VI, mens korrekt henvisning skal være forvaltningslovens kap. VI. Brevet inneholder heller ikke noen ordentlig orientering om klagerett m.v. slik det kreves etter forvaltningslovens § 27.

Formelt sett er det også feil at brevet henviser til energiloven helt generelt og ikke til de bestemmelser i loven som her kommer til anvendelse.

2.2 Rettslig ramme for NVEs vurdering – det forvaltningsrettslige skjønn

Vi har merket oss at NVE verken i avslagsbrevet eller i det vedlagte dokument ”bakgrunn for vedtak” har redegjort for de juridiske rammer for NVEs konsesjonsvurdering.

Rettslig sett er det her en skjønnsmessig vurdering etter energilovens § 3-1 som skal foretas. Loven åpner for utøvelse av et faglig forvaltningsskjønn, men kriteriene for skjønnsutøvelsen er samtidig underlagt de politiske styringssignaler som binder NVE. Det fremstår derfor som en klar mangel ved vedtaket at man verken i avslagsbrevet eller i tilleggsdokumentet har gitt en nærmere beskrivelse av rammene for det skjønnet NVE skal utøve. Dette er så sentralt at den manglende beskrivelsen i seg selv er et brudd på grunnlovsplikten etter forvaltningslovens § 25.

Det eneste NVE har vist til er et referat av deler av energilovens formålsbestemmelse. Lovens § 1-2 har denne ordlyden:

”Loven skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt.”

Bestemmelsen er selvsagt relevant, men samtidig så generell at den må presiseres før man kan benytte den som støtte for regelanvendelsen i en sak som dette. Det er nettopp ved denne presiseringen at Stortingets uttalelser står sentralt.

NVEs vedtak inneholder langt på vei en generell underkjennelse av en sentral teknologi for fangst av CO₂. Dette innebærer at vedtaket reiser grunnleggende spørsmål om vilkårene for utprøving av alternativ teknologi for gasskraft med CO₂-håndtering. Det gjør det særlig alvorlig at NVE ved sin lovanvendelse har unnlatt å vurdere saken i lys av de politiske føringer som er lagt av Stortinget, og som etter vårt syn pålegger NVE å legge særlig vekt på muligheten for å få utprøvet ulike teknologiløsninger.

Det har vært en omfattende politisk behandling av spørsmålet om utvikling av gasskraftverk med CO₂-håndtering de senere år, og det har vært bred enighet på Stortinget om at det bør satses på dette. I St. meld 9 (2002-2003) ble dette drøftet generelt, og det ble foreslått støtteordninger for teknologiutvikling. I meldingen heter det blant annet:

”Regjeringen ønsker at en større del av våre naturgassressurser skal tas i bruk innenlands. Det er i en slik sammenheng også nødvendig med en innsats for å utvikle teknologi for miljøvennlig bruk av gass. Regjeringens mål om å etablere rammebetingelser som gjør det mulig å realisere gasskraftverk med CO₂-håndtering er sentralt i en slik sammenheng.”

Stortinget har også sluttet seg til dette. Vi viser for eksempel til Innst S 167 (2002-2003) - Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om innenlands bruk av naturgass mv. - der det i komiteens merknader under overskriften ”Gass til energiformål” heter:

”Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at Regjeringen i St.meld. nr. 9 (2002-2003) omtaler satsingen på gasskraftverk med CO₂-håndtering og viser at det er behov for betydelig forskning og uttesting av teknologier før slike kraftverk kan bli lønnsomme.”

Stortinget har fulgt opp og gjentatt sin støtte til gasskraftverk med CO₂-håndtering ved flere anledninger siden. I Innst S 162 (2005-2006) formulerer en samlet Energi- og miljøkomite seg blant annet slik:

”Komiteen mener vi må ha som mål at Norge skal bli verdensledende i miljøvennlig bruk av gass.”

Det er åpenbart uforenelig med en slik målsetning å avslå Hammerfest Energis søknad om konsesjon.

I NVEs vedtak mangler det en vurdering både av hvilken betydning disse signalene fra Stortinget har for skjønnsutøvelsen og hvilken betydning dette avslaget har for muligheten for å utprøve ulike teknologiske løsninger i samsvar med Stortingets klare ønsker. Når NVE har latt være å foreta slike vurderinger kan det vanskelig forstås annerledes enn at NVE ikke forholder seg til Stortingets og Regjeringens politiske styringssignaler.

Situasjonen blir ytterligere forverret når NVE utøver sitt skjønn i direkte motstrid med det Stortinget og Regjeringen har ønsket. Storting og Regjering har ønsket å legge forholdene til rette for uttesting av ny teknologi for gasskraftverk med CO₂-håndtering. NVE utøver sitt forvaltningsskjønn slik at de nekter konsesjon til et gasskraftverk som er et særlig velegnet prosjekt i et teknologiutviklingsprosjekt.

Rettslig sett skulle NVE ha basert sin skjønnsutøvelse på Energilovens vide formålsbestemmelse lest i sammenheng med uttalelsene fra Regjeringen og Stortinget. Det NVE på denne bakgrunn åpenbart skulle ha gjort var å vurdere gasskraftverkets egnethet for uttesting av ny teknologi. Vurderer man rettskildebildet som helhet er dette et skjønnsmessig hovedhensyn man ikke kommer utenom i en sak om konsesjon til gasskraftverk med CO₂-håndtering

Vi vil i pkt. 3 redegjøre for de vesentlige hensyn som er relevante ved vurderingen av dette prosjektet som teknologiutviklingsprosjekt.

Det NVE i stedet har gjort er å basere sin avgjørelse ensidig på virkningsgraden til kraftverket. Vi vil i pkt 4 redegjøre nærmere for hvorfor dette er mindre relevant. Det er i korthet to hovedgrunner. For det første er det lite relevant for et teknologiutviklingsprosjekt dersom man ikke samtidig vurderer utviklingspotensialet. For det andre er det en rekke feil og mangler ved NVEs vurdering både av dette kraftverkets virkningsgrad og i sammenlikningen med gasskraftverk med aminbasert rensing. Dette gjør at vurderingen i seg selv blir nærmest meningsløs.

Rettslig sett blir det å legge avgjørende vekt på virkningsgraden i dette tilfellet uakseptabelt og ulovlig. I forvaltningsrettslig teori sondres det mellom hovedhensyn (som man er forpliktet til å ta hensyn til) og sidehensyn (som man kan legge vekt på dersom hovedhensynene ikke trekker i motsatt retning). Her har vi et meget tungt hovedhensyn (hensynet til teknologiutviklingen) som trekker i retning av at konsesjon skal gis. I stedet legges det avgjørende vekt på virkningsgrad (som i høyden kan være et sidehensyn). Når det gjøres blir skjønnsutøvelsen uforsvarlig og resultatet ulovlig.

2.3 Usaklig forskjellsbehandling

I klagen fra Hammerfest Energi er det på s. 2-3 presentert det Hammerfest Energi mener er usaklig forskjellsbehandling. Det Hammerfest Energi skriver om rettsreglene er korrekt. En del av den forvaltningsrettslige myndighetsmisbrukslæren er regelen om at forvaltningen er pliktig til å behandle tilsvarende saker likt og at et vedtak er rettsstridig dersom det bygger på usaklig forskjellsbehandling fra forvaltningens side.

Dersom NVE har vurdert anlegget til Hammerfest Energi etter andre kriterier enn anlegget på Melkeøya, og dersom Hammerfest Energi hadde fått konsesjon hvis samme kriterier var brukt, foreligger det forskjellsbehandling.

Det er NVE som må begrunne hvorfor denne forskjellsbehandlingen ikke er usaklig.

2.4 Faktiske feil og den rettslige betydningen av disse

Både i denne klagen og i vedlegget fremkommer en rekke faktiske feil og feilvurderinger som ligger til grunn for NVEs vedtak.

I forvaltningsretten er utgangspunktet selvsagt at forvaltningen skal bygge på riktig faktum.

Det rettslige utgangspunkt er videre at et vedtak er ugyldig dersom det er begrunnet med faktiske feil som ikke skyldes feil hos søker. Vi viser til Eckhoff og Smith, Forvaltningsrett s. 388-390 og Bernt og Rasmussen, Frihagens forvaltningsrett bd. 1 s. 85

I denne saken er det NVEs egne faktiske vurderinger som ikke er korrekte. Etter vår oppfatning er det klart at disse vurderingene har vært avgjørende for NVEs konklusjoner.

Vi forventer selvsagt at NVE vil korrigere de faktiske vurderinger i lys av de påpekninger som gjøres i dette brevet og i vedleggene.

2.5 Andre juridiske mangler

Vi har i dette brevet begrenset oss til å kommentere de rettslige forhold som fremstår som relevante i forhold til den revurdering NVE nødvendigvis må foreta i denne saken.

Etter vår oppfatning vil vedtaket, om det ikke revurderes, reise en rekke forvaltningsrettslige, konkurranserettslige og andre EU-rettslige problemer. Dette vil vi om nødvendig komme tilbake til.

3. Nærmere om de to sentrale hovedhensyn NVE har sett bort fra

3.1 Lokalisering og tidspunkt for gjennomføring

NVE har ved sin vurdering ikke lagt positiv vekt på at dette er et gasskraftverk som svært raskt kan bygges og settes i drift med vellykket og betydelig fangst av CO₂.

Dette skyldes tre forhold.

Det ene er at anlegget bygger på en kjent og verifisert teknologi som kan tas i bruk nå. Vi vil i pkt. 3.2 presentere dette nærmere og viser også til vedlegget.

Det andre er at anlegget til Hammerfest Energi er ferdig konsekvensutredet og har kommet langt i den planmessige og juridiske saksbehandling for øvrig.

Det tredje er at anlegget skal plasseres på et sted der det er etablert rørledninger for fremføring av gass og ledningsnett for eksport av CO₂ tilbake til gassfeltet. Det er også en forutsetning for Statoils tillatelse til bygging av LNG-anlegget på Melkeøya at det skal legges opp til uttak av gass fra anlegget.

Konsekvensen av dette er at både gasskraftverket og systemet for fangst av CO₂ kan etableres i løpet av meget kort tid.

Vi er meget kritiske til at NVE ikke har vektlagt dette positivt for søknaden ved sin avgjørelse. Betydningen av hurtig handling i klimapolitikken er internasjonalt anerkjent og ikke lenger gjenstand for diskusjon i Norge. Det haster svært å få utviklet god teknologi for CO₂-håndtering.

I denne saken avslår NVE en mulighet til å få realisert et prosjekt som meget raskt vil kunne gi praktiske erfaringer og legge grunnlaget for ytterligere utvikling av en teknologi som sannsynligvis vil kunne stå sentralt i bekjempelsen av klimaproblemene.

3.2 Teknologiens muligheter

NVE mangler i sin avgjørelse en vurdering av det teknologiske utviklingspotensialet i den teknologi som er planlagt anvendt i gasskraftverket. Dette er som nevnt en alvorlig mangel ved den skjønsmessige vurdering. Teknologien er etter vår oppfatning meget lovende og allerede så godt utviklet at den gir de beste muligheter for en rask videreutvikling av stadig bedre løsninger for fangst av CO₂.

Fangst av CO₂ blir vesentlig forenklet hvis gassen som skal renses er under trykk og derfor har et lavt volum, og hvis CO₂ utgjør en størst mulig del av denne gassen. I teknologisk terminologi uttrykkes dette ved at gassen er trykksatt og med et høyt partialtrykk CO₂. Industrielt har dette vært utnyttet i mange år, og fangst av CO₂ fra trykksatt gass er der nesten enerådende. Bruk av slik kommersiell teknologi og erfaring i klimasammenheng vil bringe storskala fangst av CO₂ betydelig nærmere i tid, og til redusert kostnad.

Bruk av denne industrielle teknologien ikke mulig med vanlig avgass fra gassturbiner, da denne avgassen har et lavt trykk tilsvarende atmosfæretrykket, og CO₂ utgjør bare 3 til 4% av volumet. Mengden avgass er svært stor siden luften bare utnyttes delvis, noe som vanskeliggjør effektiv rensing. Denne situasjonen er felles for de anlegg med aminrensing som NVE sammenlikner med, og det er en viktig årsak til at utviklingen av denne teknologien stadig står overfor store utfordringer, til tross for at det er arbeidet aktivt med utviklingen av denne teknologien i mer enn 20 år.

I kontrast til dette er Sargas inne på en avansert teknologi utvikling der kjernen er at luften utnyttes fullt ut. Samtidig er avgassen som skal renses trykksatt til 12 til 16 ganger atmosfæretrykket. CO₂ utgjør 10 til 15% av denne gassen avhengig av brensel type. Sammenlignet med vanlige gassturbiner betyr dette at gassvolumet som skal renses blir grovt regnet 40 ganger lavere, samtidig som partialtrykket CO₂ blir rundt 40 ganger høyere. Fangst av CO₂ blir da tilsvarende enklere. Konsekvensen er at industriell type trykksatt utstyr for CO₂ fangst som allerede er utviklet kan brukes direkte.

Systemet er bragt til en modenhet der de første anlegg med full CO₂ fangst kan bygges og garanteres av kjente leverandører. Slike umiddelbare muligheter anses å være av vesentlig betydning for å begrense drivhuseffekten. Samtidig, og tilsvarende all teknologi utvikling, finnes betydelige muligheter for forbedringer innover i fremtiden.

Disse positive teknologiske utviklingsmulighetene gir meget sterke argumenter for at det skal gis konsesjon til gasskraftverket etter energiloven.

Vi vil i den sammenheng også peke på at teknologien til Sargas er utviklet med støtte fra Gassnova, som er det offentlig eide foretak som administrerer statens støtteordninger for teknologiutvikling. Denne støtten ble gitt nettopp for å utvikle teknologien slik at denne kunne benyttes i gasskraftanlegg. Resultatet av utviklingsprosjektene er utelukkende positive. Det synes da svært inkonsekvent om den videre teknologiutvikling skal stanse fordi NVE ikke vil gi konsesjon med en slik begrunnelse som den foreliggende.

Den faktiske siden av det teknologiske bildet er utdypet i vedlegget.

4. Nærmere om virkningsgrad m.v.

Som nevnt har NVE lagt avgjørende vekt på at gasskraftanlegget til Hammerfest Energi vil ha en lavere virkningsgrad sammenliknet med andre løsninger – særlig de planlagte gasskraftverk med aminrensing. Vi har to hovedinnvendinger mot dette:

- Virkningsgrad er ikke relevant som hovedkriterium for spørsmålet om konsesjonstildeling.
- Det er ikke riktig at teknologien i dette prosjektet gir lavere virkningsgrad enn sammenlignbare løsninger.

Vi viser til vedlegget som kommenterer disse to spørsmålene.

Når det gjelder virkningsgradens relevans vil vi understreke at de faktorer som er redegjort for i pkt 3 må være langt mer vesentlige for vurdering av konsesjonsspørsmålet enn virkningsgraden ved det planlagte gasskraftverket. Ser vi virkningsgrad i sammenheng med spørsmålet om teknologiutvikling blir det for eksempel et poeng at valget av størrelse på anlegget har stor betydning for virkningsgraden. Størrelsen på anlegget i Hammerfest er planlagt til 100 MW, noe som gir lavere virkningsgrad enn det anlegget man sammenlikner med. Det er også en rekke usikkerhetsfaktorer ved sammenlikningen. Det er uansett ikke grunnlag for å konkludere med at virkningsgraden ved den teknologien som skal brukes ved anlegget i Hammerfest er lavere enn den som benyttes ved aminrensing. Valget av størrelsen på anlegget i Hammerfest er valgt ut fra det foreliggende behov, og det kan enkelt utbygges til et anlegg på for eksempel 400 MW.

Vi mener også at de vurderinger av virkningsgrad, restutslipp og investeringskostnader som er foretatt av NVE er feil. Vi viser til oppsummeringen i tre punkter på s. 17 i dokumentet: ”Bakgrunn for vedtak”.

Her heter det for det første at virkningsgraden for den omsøkte teknologi er vesentlig lavere enn ved bruk av CCGT-anlegg med aminrensing. Som det er påpekt i vedlegget er dette feil av en rekke årsaker. Sargas sin vurdering er at deres teknologi, vurdert på samme måte som NVE har vurdert CCGT-anlegg med aminrensing etablert i 2014, vil gi en virkningsgrad på 50% for et anlegg på 400MW. Et tilsvarende CCGT-anlegg med aminrensing vurdert på samme måte vil antakelig ha en virkningsgrad på 38,9% . Det er altså Sargas teknologi som gir best virkningsgrad.

For det andre sies det at restutslippet med Sargas teknologi blir noe lavere enn sammenlikningsanlegget. Sargas er uenig i dette. Restutslippet fra et anlegg med Sargas teknologi og en størrelse på 400 MW er beregnet til 61 000 tonn pr. år. CCGT-anlegget med aminrensing vil, vurdert på samme måte, gi et restutslipp på 235 000 tonn pr. år.

For det tredje hevdes det at investeringene vil være i samme størrelsesorden. Det er heller ikke korrekt. Et anlegg med Sargas teknologi og en størrelse på 400 MW vil ha en investeringskostnad på 3900 mill kr. Et tilsvarende CCGT-anlegg med aminrensing vil ha en investeringskostnad på 6925 mill kr.

Dette viser at søknaden om konsesjon skulle vært innvilget også ut fra NVEs grunnresonnement – dersom NVE hadde bygget på korrekt faktum.

5. Saksbehandlingmessig oppfølging

Vår hovedoppfatning er at NVE har gjort så grove feil og feilvurderinger i sin saksbehandling at de straks er forpliktet til å rette opp dette og gi konsesjon.

Som påpekt i vedlegget er Sargas uenig med NVE i en rekke grunnleggende faglige spørsmål av relevans for denne saken. Vi oppfatter at uenigheten også dreier seg om forhold av faktisk karakter der det er umulig at både Sargas og NVE har rett. Vi mener også at Sargas oppfatning langt på vei deles av Gassnova, som er myndighetenes fremste kompetansemiljø på gasskraftverk med CO₂-håndtering.

Vi mener det uansett er uholdbart at en så omfattende sak som dette avgjøres uten at den faglige uenighet avklares så langt dette er mulig. Sargas vil bidra til dette og inviterer til en dialog. Vi vil komme tilbake med forslag til hvordan dette bør gjøres praktisk – muligens i form av en offentlig høring om de faglige spørsmålene.

Med vennlig hilsen
Advokatfirma DLA Piper Norway DA

for Cathrine Mellbye
for Halfdan Mellbye
Advokat

E-mail: halfdan.mellbye@dlapiper.com